

dabban járhat el a perben felmerülő jogi vagy ténykérdések elbírálásában. Ennek a szabadságnak teljességéhez pedig az is hozzátartozik, hogy a bíróság valamely kérdésben a korábban elfoglalt álláspontjától még ha azt az eljárás folyamán kifejezésre juttatta is, jobb meggyőződésének érvényre juttatása céljából eltérhessen.

A Pp. 406. §-a szerint a bíróság a kihirdetett ítéletben foglalt határozatához abban a perben, amelyben hozta, kötve van. E rendelkezés kifejezetten a kihirdetett ítéletbe foglalt határozatról szól, tehát ezt a rendelkezést végzésekre egyáltalán nem és így a felülvizsgálati bíróság által hozott feloldó végzésre sem lehet alkalmazni. De nem lehet alkalmazni olyan esetben sem, amikor a felülvizsgálati bíróság a peres ügynek egy részét érdemben dönti el és csupán annak egy része az, mely eldöntésre nem alkalmas, amire nézve tehát a fellebbezési bíróság ítéletét fel kell oldani. Ebben az esetben ugyan a feloldó rendelkezést magábanfoglaló határozatot a benne foglalt érdemi döntésre tekintettel ítéletként kell megjelölni, azonban a Pp. 406. §-át a határozatnak csak az érdemi döntést tartalmazó részére lehet alkalmazni, mert csak ez a rész az, amely tartalmánál fogva is ítéletnek tekintendő; ellenben a határozat feloldó része tartalmánál fogva ilyenkor is a végzésekre vonatkozó rendelkezések hatálya alatt áll.

A végzések tekintetében a Pp. 419. §-a azt a szabályt mondja ki, hogy a bíróság, amennyiben a törvény kivételt nem tesz, az eljárás folyamán kötve van saját végzéséhez, e szabály alól azonban kivészi egyebek közt a pervezetést tárgyazó végzéseket és kimondja, hogy az ilyen végzésekhez a bíróság nincs kötve. A Pp. 543. §-ának 2. bekezdése alapján hozott feloldó határozatot pedig tartalmára tekintettel lényegében pervezetést tárgyazó végzésnek kell tekinteni. A jogegységi tanács döntését megfelelően kell alkalmazni abban az esetben is, ha a felülvizsgálati bíróság a Pp. 543. §-ának második bekezdése alapján nem a fellebbezési bíróság ítéletét, hanem az elsőbíróságnak a Ppn. 18. §-a értelmében felülvizsgálati kérelemmel megadott ítéletét oldja fel.

A m. kir. Kúria jogegységi tanácsának 72. számú polgári döntvénye. (B. K. 90. szám.) A polgári bíróság az eléje vitt magánjogi igény elbírálásánál a fegyverhasználat jogosságának kérdésében nincsen kötve a közigazgatási hatóság vagy a büntetőbíróság (honvédbíróság) határozatához.

Az indokolás szerint a fegyverhasználat magánjogi következményeinek, ezek között a kártérítési felelősségnek elbírálása polgári perre és a rendes bíróság hatáskörébe tartozik. Általános hatásköri szabály, hogy amely bíróságnak hatásköre van a főkérdés elbírálására, annak ez a hatásköre — eltérő rendelkezés hiányában — kiterjed az érdemi döntéshez szükséges előzetes kérdésnek elbírálására is, noha az utóbbinak elbírálására más hatóság hivatott abban az esetben, ha mint önálló eljárás tárgyául szolgáló kérdés (mint főkérdés) merül fel.

Ebből folyik, hogy a fegyverhasználat jogosságát, mint a magánjogi igény előkérdését a polgári bíróság önállóan bírálja el. Ez áll minden esetre, tehát akár a közigazgatási hatóság (parancsnok) állapította meg a fegyverhasználat jogosságát, akár a polgári vagy a katonai büntetőbíróság azzal, hogy a fegyverét használó személyt a jogosság megállapítása után felmentette. De az ellenkező értelmű megállapítás, vagyis az sem akadály a önálló megítélésnek, ha akár a közigazgatási hatóság, akár a büntetőbíróság azt állapította meg, hogy a fegyver használata nem volt jogos. Ez következik a királyi Kúria jogegységi tanácsának 49. számú polgári döntvényéből, amely szerint a polgári bíróság az eléje vitt magánjogi igény elbírálásánál nemcsak a büntetőbíróság felmentő ítéletének (az eljárást megszüntető határozatának), hanem elítélést tartalmazó ítéletének döntéséhez és ténymegállapításához sincsen kötve.

Dr. P—ő.

Új jogszabályok.

A 2360/1935. M. E. számú ú. n. aranyrendelet (B. K. 54. sz.) módosítása. A rendeletben foglalt törtarany vásárlás tilalmát a Nemzeti Bank feloldotta olyképen, hogy iparigazolvánnyal rendelkező ékszerkereskedők és nemesfémiparosok korlátlan mennyiségben vásárolhatnak vagy cserélhetnek olyan tört állapotban lévő törtaranyat, amelyet egész tárggyá javítani már nem lehet. Ékszerész használt vagy tört fogarany vásárlására engedélyt nem kaphat. A törtarany vásárlásának feltétele az, hogy minden engedélyes a 2360/1935. M. E. számú rendelet alapján működő bizottság „aranyforgalmi napló”-ját vezesse.

A 10.900/1934. M. E. számú rendelet 3. §-ában az árverés elhalasztására megállapított határidő meghosszabbítása tárgyában 1935. március 24-én hatályba lépett 3100/1935. M. E. sz. rendelet (B. K. 69. szám.). A 10.900/1934. M. E. sz. rendelet 3. §-a értelmében oly ingatlan tekintetében, amelynek védettségét a bíróság a megszabott fizetésnek elmulasztása okából megszüntette, a 14.000/1933. M. E. számú rendelet II. fejezetében meghatározott korlátozások alá eső követelés behajtása céljából elrendelt árverést az adós kérelmére legfeljebb 1935. március 21. napjáig el lehet halasztani, ha az adós igazolja, hogy a védett birtok tekintetében meghatározott, a védettség előtti és a védettség megszüntetése óta már elmulasztott szolgáltatásokat azon hitelezők iránt, kiknek javára az árverést elrendelő végzés szerint kifizették, teljesítette, vagy ezek az árverés elhalasztásához hozzájárultak.

Az új rendelet értelmében az így elhalasztott árverést az adós kérelmére tovább el kell halasztani, ha az adós igazolja, hogy a halasztásnak az említett rendelet 3. §-ában meghatározott előfeltételei fennfornak. A 10.900/1934. M. E. sz. rendelet 3. §-ában meghatározott előfeltételek fennállása esetén az említett rendelkezés alapján még el nem halasztott árverést, ideértve az új rendelet hatálybalépte után kitűzendő árverést is, — ugyancsak el kell halasztani. A halasz-